

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. Concilia provincialia celebranda sunt bis in anno. Discrimen inter Synodum Nicænam & Canones apostolicos. qui explicantur. Immutatus ordo vetus à Iustiniano.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Concil. Emerit. c. 1.

sione regia: Tempore quo Concilium per Metropolitanam voluntatem & regiam iussione electum fuerit agere. Et in canone VII. Comprovinciales Episcopi, dum a suo Metropolitaniano fuerint admoniti, presentes esse debeant ad locum temporis debiti. Quae res non extra regiam agitur voluntatem. Necessariam esse in Gallia Regis permissionem agnovit etiam Concilium Meldense habitum anno DCCCXLV. *Ut Principes, juxta decreta Canonum, per singulas provincias saltem bis aut semel in anno a Metropolitanis & diocesani Episcopis synodice conveniri concedant.*

Concil. Meld. c. 1.

VII. Quoad tempus autem celebrationis Conciliorum; canon quintus Concilij Nicæni præcipit ut Concilia illa bis in anno habeantur. quod in canone quoque apostolico XXXVII. statutum est, & in Antiocheno & Chalcedonensi Concilio. Discrimen porro reperitur quoad tempus celebrationis. Quippe Nicæna Synodus primum conventum in Quadragesima haberi præcipit, ante Pascha; secundum verò, per Autumnum. At canon apostolicus, quem sequitur Antiochenus, primum conventum agi jubet quarta septimana Pentecostes, id est, quarta septimana post festum Paschatis. Quippe quinquaginta dies qui intercedunt à die Paschatis usque ad festum Pentecostes, quod quinquagenarium illum numerum claudit, comprehenduntur vocabulo Pentecostes in hoc loco, quemadmodum & in Actis Apostolorum, apud Tertullianum, & alibi. Primum igitur conventum quarta septimana post festum Paschatis agi jubet canon apostolicus, secundum verò mense Octobri. quod in titulo quoque septimo decretorum Leonis primi Papæ statutum reperitur. Verum Novella Iustiniani celebrationem horum Conciliorum semel tantum in anno fieri concessit. quod etiam secuta est Synodus in Trullo, & secunda Nicæna, utraque Græca.

Concil. Antioch. c. 10.

Mali Gathofredus verba Iustiniani in Nov. 137. c. 4. quæ supra sunt ex hoc canone Antiocheno, sic interpretatus, quarta septimana, id est, die Mercurij & cum lectionum sit, quarta septimana.

Nov. 137. c. 4. Syn. in Trullo c. 8. Septima Nic. c. 6.

VIII. Similibus mutationibus obnoxium in Gallia fuit illud tempus. Synodus enim Reiensis anno CDXXXIX. & Arausicana biennio post habita statuerunt ut Concilia illa bis in anno celebrentur. Sed synodus secunda Aurelianensis eas semel in anno fieri decernit: *Ut Metropolitanis singulis annis comprovinciales suos ad Concilium evocent.* Neque verò existimandum est Gallos hujus institutionis formam mutuatos esse ex Iustiniano. Nam præterquam quòd imperio ejus subjecti non erant, observandum est Concilium illud fuisse habitum anno quingentesimo trigesimo tertio, cum Novellæ Iustiniani, quarum auctoritate hæc canonum modificatio introducta est, anno tantum quingentesimo quadragesimo primo editæ fue-

rint. In ea ergo sum sententia ut existimem utrosque formam hujus institutionis sumpsisse ex canonibus Africanis, qui semel in anno statuunt celebranda esse Concilia generalia Africae. de quibus agam suo loco. Concilium Toletanum III. habitum anno DLXXXIX. hanc temporis præscriptionem secutum est cum quadam prudentia. Decrevit namque ut auctoritas antiquorum canonum, quæ bis in anno præcipit Concilia congregari, inviolata permaneat. Et tamen habita ratione longitudinis itinerum & paupertatis Ecclesiarum Hispaniæ, edicit ut semel in anno Episcopi conveniant ad locum quem Metropolitanus elegerit: *Ut stante priorum auctoritate canonum, quæ bis in anno præcipit congregari Concilia, consulta itineris longitudine & paupertate Ecclesiarum Hispaniæ, semel in anno, in locum quem Metropolitanus elegerit, Episcopi congregentur.* Idipsum confirmavit sanctus Gregorius ad Episcopos Galliarum scribens: *Et quidem quid de habendo bis in anno Concilia patrum sive regulis statutum non latet. Sed ne forte aliqua impleri hoc necessitas non permittat, semel tamen in anno sine excusatione aliqua decernimus congregari; ut expectatione Concilij nihil pravum, nihil præsumatur illicitum. Nam plerunque, etsi non amore justitiæ, metu tamen examinis, abstinetur ab hoc quod omnium notum est posse displicere iudicio.*

Concil. Tolet. 3. c. 8.

Gregor. lib. 7. ep. 110.

IX. Antiquum jus restitutum est in Capitalibus: in quibus decretum est, juxta canones Antiochiæ & Chalcedonis, qui illic laudantur, ut Concilia provincialia bis in anno teneantur. Et quia tumultus in regno suborti eorum usum interruperant, Concilium Parisiense habitum anno DCCCXXIX. diseruit apud Imperatorem hinc oriri gravem contemptum auctoritatis episcopalis, quoniam Clerici, qui obedire volebant ordinariis correctionibus Episcoporum suorum, aures Imperatoris importunè pulsabant. Ludovicum autem Pium orant patres ut eis libertatem concedat bis in anno coeundi, juxta canones, aut saltem semel, ut jus suum cuique tribuere possint. *Ob id ecclesiastica utilitati, inquit, magnum dispendium, & principalibus auribus insolens impedimentum, & multorum impunitas nascitur flagitiorum. Infra: Si hæc semel in anno per unamquamque provinciam celebrata fuerint, & honor ecclesiasticus vires ordinis sui obtinebit, & impudentia quorundam superbiorum Clericorum, quæ passim auctoritate canonica calcata auribus imperialibus molestiam ingerit, cessabit.* Tum etiam Presbyteros, Diaconos, eosque qui se laicos existimant, ad Concilium accedere volunt: *Ut in ipsis Conciliis adsint Presbyteri & Diaconi, & omnes qui se laicos existimant, &*

Capital. lib. 24. Tit. 13.

Concil. Paris. v. 14. c. 26.